

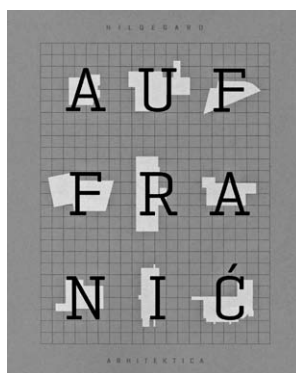
MOJCA SMODE CVITANOVIĆ

ARHITEKTICA HILDEGARD AUF FRANIC

ARCHITECT HILDEGARD AUF FRANIC

The monograph is a comprehensive overview of an architect, scientist and professor whose multi-faceted oeuvre has communicated with numerous generations of Croatian architects and made major contribution to the development of Croatian architecture. According to different areas of the author's research and professional activity the book is organized as an integral unity comprising thematically varied, yet indivisible and complementary chapters. The most extensive part of the monograph is dedicated to public buildings. A vast collection of the realized and unrealized architectural projects for educational purposes is supplemented with excerpts that confirm their importance as a starting point for prolific academic work. In view of the recent trends towards knowledge specialization that affect the essence of the architectural discipline by increasingly fragmenting its various aspects, the work of Hildegard Auf Franic demonstrates and confirms the importance of a coherent engagement and purposeful balance of the architectural and urban, pedagogical and institutional, professional and scientific, and ultimately artistic levels of discipline.

Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
UPI-2M PLUS
Zagreb, 2019.

Str. 242, ilustrirano, uvod, 7 poglavlja, bibliografija, index
fotografa, zahvale
[26/21 cm, kolor, meki uvez]

Urednice: Vera Grimmer, Mia Roth-Čerina
Izvršna urednica: Mateja Markešić
Recenzenti: Tamara Bjazić Klarin, Veljko Oluic,
Darovan Tusek

Graficki dizajn i prijelom: Borjana Katić
Lektura i korektura: Mira Pavlica-Stojčević
Tisak: Tiskara Zelina

ISBN 978-953-8042-54-6 [AF]
ISBN 978-953-7703-65-3 [UPI-2M PLUS]
CIP 001048876

Monografija *Arhitektica Hildegard Auf Franic* sveobuhvatan je prikaz stvaralaštva arhitekture – projektantice, znanstvenice i profesorice – koje je slojevito djelovanje različitim facetama komuniciralo s brojnim generacijama hrvatskih arhitekata i pružilo značajan doprinos određenju relevantnih pozicija razvojne potke hrvatske arhitekture vlastitog razdoblja. U osnovi, riječ je o razdoblju od 1965., godine stjecanja diplome zagrebačkoga Arhitektonskog fakulteta i početka studija u Majstorskoj radionici JAZU pod vodstvom Drage Galica, sve do današnjih dana, neumorne aktivnosti i neprikosnovenog autoriteta *professor emeritusa*. S obzirom na recentnu profesionalizaciju znanja koja bit arhitektonske discipline pogada sve većim fragmentiranjem njezinih različitih aspekata, stvaralaštvo arhitekture Hildegard Auf Franic demonstrira i potvrđuje smisao koherentnog bavljenja i svrhovitog balansa arhitektonskih i urbanističkih, pedagoških i institucijskih, stručnih i znanstvenih, te u konačnici umjetničkih razina discipline.

Urednice ove monografije, i same arhitekture Vera Grimmer i Mia Roth-Čerina, sadržaju su pristupile koncizno i analitički. Iako je cjelokupnost stvaralaštva čvrsto pozicionirane, svestrano priznate i nagradama za životno djelo honorirane arhitekture na određeni način predodredila i kvalitetu njezina prikaza, ovdje nipošto nije riječ o samodostatnoj sublimaciji autorskoga prosedea. Monografsko bilježenje opusa sveučilišne profesorice i samo je po svojoj naravi svojevrstan udžbenik, materije iz kojeg je, kako u domeni profe-

sije tako i u onoj svjetonazora, moguće profilirati smjernice za budućnost. Sukladno područjima autorčina bavljenja, teme su u knjizi jasno precizirane, a svaka se od njih nalazi upravo u srži specifičnoga problemskog diskursa kojim je Hildegard Auf Franic platformi suvremene hrvatske arhitekture pružila esencijalan doprinos. Unutar iste sveobuhvatne platforme, sintezom iznesenoga, potvrđuje se mnogima već dobro poznati, a nadolazecim generacijama možda sluteći autorski narativ.

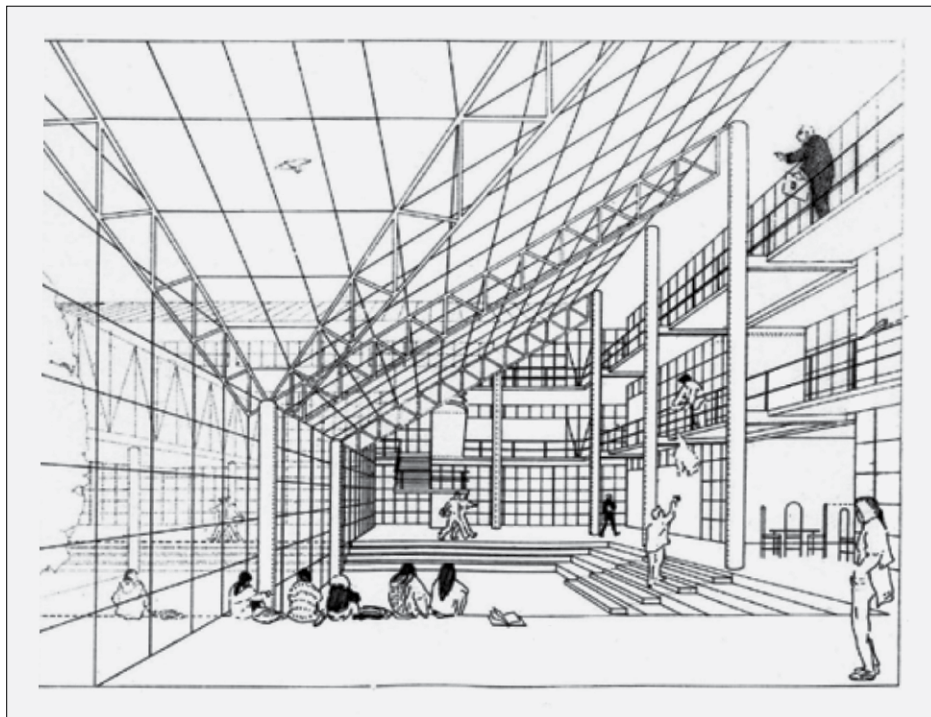
Tematski diferencirane, no u osnovi nedjeljive facete djela arhitekture Hildegard Auf Franic obrađene su unutar strukturno razlučenih, no međusobno upotpunjujućih poglavlja knjige – *Urbanističke teme*, *Težnje i realnosti*, *Ambijenti obrazovanja*, *Znanstveni radovi*, *Osobnost*, *Fragmenti intervjua*, *Kronologija radova*. Autorice tekstova u knjizi su: Hildegard Auf Franic, Vera Grimmer, Sonja Jurković, Snješka Knežević, Mia Roth-Čerina i Karin Serman.

Prikaz stručnoga rada započinje *urbanistikim temama*, kako saznajemo, inicijalnim područjem interesa arhitekture. Urbanistička konstanta, međutim, i te kako će se manifestirati u svim područjima njezina bavljenja, kontinuiranim tijekom djelovanja. Značenje urbanizma kao temeljne predispozicije prostorne kulture određene zajednice, stovise, apostrofirat će i elaborirati prilikom gotovo svakoga javnog nastupa, dok će se esencijalna osjetljivost upravo spram prostorno-urbanističkih parametara zadanih situacija evi-

dentirati u svakome od monografijom prikazanih projekata.

Odabir kronologijom, namjenom i lokacijom divergentnih arhitektonskih intervencija, odnosno projekata objedinjenih nazivom *težnje i realnosti*, pokazuje izrazito blizak i osjetljiv odnos s okolinom, pružajući nadgradnju različitim, uglavnom fragilnim okolnostima pripadajućega kulturnog konteksta.

Sadržajem najopsežniji dio monografije, opravdano i očekivano, posvećen je zgradama društvenog standarda. Riječ je o zavidnom repozitoriju prikazanih realiziranih i nerealiziranih projekata odgojno-obrazovne namjene naslovljenim sugestivnom sintagmom *ambijenti obrazovanja*. Kao što naslov poglavlja indicira, svaka je od prikazanih zgrada rezultat specifične kako organizacijsko-tipološke tako i prostorno-kontekstualne elaboracije. Osjetljivost spram društvenih aspekata pritom je iskazana ne samo akceptiranjem programa proširenog prema potrebama lokalne zajednice već i ugradnjom istoga u prostorne reperkusije obrazovnog ciklusa kao svojevrsne integrirane kulturološke platforme. Na ovome mjestu vrijedi istaknuti kvalitetu koje ovo monografsko djelo donosi u domeni arhitektonske analitike, gdje su unutar kvalitetnih grafičkih rješenja obuhvaćeni dragocjeni materijali nacrti koji dešifriraju složene operacije usustavljanja različitih organizacijskih shema. Upravo ozbiljnost svjetonazora – koji, kako je tekstem monografije, među ostalim, i naglašeno, inzistira na trajnim vrijednostima i nipošto ne podliježe trendovima

– moguće je tumačiti kao ishod i afirmaciju kontinuiteta vrijednosnog sustava arhitekture 'zagrebačke škole', odnosno njegovo istovremeno hotimično i precizno usmjeravanje obrazovanjem budućih generacija arhitekta. Doprinosi istraživanja njihovih tipoloških obrazaca ugrađeni su u kurikulum pripadajućih kolegija zagrebačkoga Arhitektonskog fakulteta, a brojnošću i kvalitetom – zgrade za odgoj i obrazovanje arhitektice Hildegard Auf Frančić nesumnjivo čine vrijedan i prepoznatljiv dio korpusa hrvatske arhitekture predmetnoga razdoblja.

Zasebnim poglavljem adresirani, ne manje važni *znanstveni radovi* studiozna su sinteza proživljenog iskustva prakse, promišljenih i uvijek aktualnih istraživačkih ciljeva. Upravo Hildegard Auf Frančić i njezinu timu suradnika zahvalni smo na elaboriranim prostornim standardima odgojno-obrazovnih ustanova u našoj zemlji.

U duhu cjelovitog prikaza polja autorskog stvaralaštva arhitektice nezaobilazno poglavlje *osobnosti* otvara uvide u formativne okolnosti i vrijednosne konstante životnoga opredjeljenja koje je u ovome slučaju neodvojivo od onoga profesionalnoga. Iste su konstante potvrđene serijom *fragmenta intervjuja*, dotičući već spomenute aspekte profesije unutar kojih je djelovanje Hildegard Auf Frančić ostavilo prepoznatljiv trag. Vlastitim mislima, isječcima razgovora zabilježeni unutar posljednjih deset godina, umjesto zaključka, profesorica Auf Frančić još će jednom ohrabriti struku i poučiti publiku o važ-

nosti ustrajnoga angažmana u području danasve kompleksnog bavljenja problemima prostora.

Na samome kraju *kronologija radova* pregled je arhitektonskih i urbanističkih projekata sistematiziranih u vremenskim i prostornim okvirima.

Konačno, monografski prikaz djela arhitektice Hildegard Auf Frančić bio bi nepotpun bez prisutnosti prijatelja i kolega, profesora i studenata. S jedne su strane njezini suradnici vrsni projektanti i ravnopravni autori zajedničkih projekata, a s druge profesionalni sljednici koje je obrazovala – nerijetko oboje. U većini slučajeva riječ je o dijeljenju kako profesionalnoga svjetonazora, tako i bliskoga prijateljstva evidentnih i u intonaciji ove monografije.

Arhitektica Hildegard Auf Frančić nedvojbeno je osoba koje je autoritet sveučilišnoga nastavnika višestruko opravdan vlastitim primjerom ne samo stručnih i znanstvenih već i onih životnih nastojanja. Sveobuhvatnom kvalitetom svojega stvaralaštva pred arhitekta je postavila najviše kriterije, ukazujući na činjenicu da jedino inicijalno ambiciozno postavljene ciljevi mogu dovesti do vrhunskih rezultata. Prikazujući mnogostrukost aspekata njezina autorskog prosedea ova knjiga to uvjerljivo dokazuje. Osim bremena odgovornosti, ona nudi i operativna sredstva koja proizlaze iz sinteze njezine materije, podsjećajući na vrijednosti trajnih kategorija 'kulture i kreativnosti', kao i nužnost njihove konstantne reafirmacije.

